

บทคัดย่อ

ชื่อรายงานการวิจัย : ภูมิปัญญาการปั้นปูนสดสกุลช่างเพชรบุรีกับการประยุกต์ใช้ในการ
ออกแบบตกแต่งผลิตภัณฑ์สาธารณะเพื่อสร้างอัตลักษณ์จังหวัดเพชรบุรี
ชื่อผู้วิจัย : นภดล สว่างลเพชร
ปีที่ทำการวิจัย : 2559

โครงการวิจัยเรื่อง ภูมิปัญญาการปั้นปูนสดสกุลช่างเพชรบุรีกับการประยุกต์ใช้ในการ
ออกแบบตกแต่งผลิตภัณฑ์สาธารณะเพื่อสร้างอัตลักษณ์จังหวัดเพชรบุรี มุ่งเน้นศึกษาภูมิปัญญา
ทางด้านวัสดุ รูปแบบและเทคนิคงานปั้นปูนสดสกุลช่างเพชรบุรี เพื่อการประยุกต์ใช้ในการออกแบบ
ตกแต่งผลิตภัณฑ์สาธารณะ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ จากช่างผู้เชี่ยวชาญด้านการปั้นปูนสดสกุลช่าง
เพชรบุรี

ผลการศึกษาพบว่า

รูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ในงานปั้นปูนสดสกุลช่างเพชรบุรีที่สามารถช่วยสร้างอัตลักษณ์
จังหวัดเพชรบุรีได้ ประกอบด้วย ความเหมาะสม เป็นการพลิกแพลงไปตามสติปัญญา และอารมณ์
ความรู้สึกของช่าง จนเกิดเป็นรูปแบบเฉพาะของสกุลช่างเพชรบุรี รูปแบบการปั้นลวดลายให้มี
ลักษณะพลิกพลิ้ว บั้นลายสอดสลับพันเกี่ยวกัน โดยใช้โครงลวดช่วยในการยึดเหนี่ยว รูปแบบตัวทับ
ลาย โดยช่างปูนปั้นได้นำรูปแบบของการแกะสลักไม้มาประยุกต์เป็นงานปูนปั้น โดยการปั้นลายยื่น
ออกมาจากผนังหน้าบัน งานปิดทองร่องกระจก นอกจากเป็นส่วนช่วยเสริมให้งานปูนปั้นเด่นยิ่งขึ้น
แล้วยังเป็นการปกป้องให้เนื้อปูนมีอายุยืนนานขึ้น เนื่องจากทอง และกระจกจะเป็นสิ่งที่เคลือบเนื้อปูน
ไว้ไม่ให้โดนแดด และฝน เมื่อระยะเวลาผ่านไปส่งผลให้เนื้อปูนกลายเป็นหิน และเมื่อทองหรือกระจก
หลุดออกก็ยังคงความสมบูรณ์ของงานปูนปั้นไว้ นอกจากนี้ยังพบว่าคุณสมบัติเฉพาะตัวของปูนสด มี
ความเหมาะสมในการนำมาใช้ออกแบบผลิตภัณฑ์สาธารณะ เนื่องจากเป็นปูนที่ผสมกับน้ำมาก่อน จึง
มีการซึมซับน้ำ และมีช่องทางระบายและระเหยน้ำได้ดี ไม่มีผลต่อการยึดหรือหดตัวของเนื้อปูนที่เกิด
จากการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิ

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภูมิปัญญาด้านวัสดุ รูปแบบและเทคนิคศิลปะการปั้นปูนสดสกุล
ช่างเพชรบุรี และนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบตกแต่งผลิตภัณฑ์สาธารณะเพื่อสร้างอัตลักษณ์
จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ และเป็นตัวอย่างในการค้นคว้า และต่อยอดภูมิปัญญาเชิงช่าง
ของไทยด้านอื่นๆ ต่อไป